

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem, ve věci

žalobkyně: S. M. A.
st. přísl. X
pobytem X

proti
žalované: Policie České republiky,
Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
odbor cizinecké policie
sídlem Kounicova 24, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 12. 2023, č.j. KRPB-245912-16/ČJ-2023-060022-Z

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se svou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 7. 12. 2023, č.j. KRPB-245912-16/ČJ-2023-060022-Z (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo rozhodnuto zajištění žalobkyně podle ustanovení § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“) za účelem předání do jiného členského státu ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.

604/2013 (dále také jen „nařízení Dublin III“, a to na dobu 32 dnů od okamžiku omezení její osobní svobody ode dne 6. 12. 2023 do 6. 1. 2024.

II. Žaloba

2. Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné a nezákonné, a to z následujících důvodů. Obecně žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí je vnitřně rozporné a šablonovité. Konkrétně pak žalobkyně namítla procesní vadu, která spočívá v tom, že při sepisu protokolu o vysvětlení ze dne 7. 12. 2023 bylo tlumočeno do jazyka amharského, přičemž amharský jazyk není oficiálním jazykem Eritrey, a žalovaná nezjišťovala, zda se tímto jazykem žalobkyně dostatečně dorozumí.
3. Dále žalobkyně namítla, že nepodala vědomě na území Rumunska žádost o udělení mezinárodní ochrany, pouze jí byly sejmuty otisky prstů. Žalobkyně neměla žádné úmysly uprchnout a vyčkala by výsledku správního řízení v pobytovém zařízení.
4. Žalobkyně dále argumentovala právní úpravou obsaženou v nařízení Dublin III (čl. 24 odst. 1), podle níž členský stát *může* požádat o převzetí osoby zpět, a jde tedy o volbu, nikoliv povinnost členského státu. Tuto správní úvahu je třeba dostatečně odůvodnit. Žalobkyně poukázala na právní úpravu obsaženou v § 46 odst. 1 a § 47 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č.j. 1 Azs 349/2016-48.
5. Kromě toho žalobkyně zdůraznila, že měl být zohledněn její věk, který je blízký věku mladistvých, a také okolnosti jejího výskytu na území ČR. Žalobkyně poukázala na judikaturu k posuzování přiměřenosti zásahu do soukromých a rodinných práv cizinců.
6. Dále žalobkyně zpochybnila možnost svého předání do Rumunska s tím, že by jí byla způsobena vážná újma. Vzhledem k tomu, že v Rumunsku podmínky uprchlických středisek a táborů připomínají spíše podmínky táborů nucených prací, je žalobkyně toho mínění, že jí přemístěním do Rumunska vznikne vážná újma (hygienické podmínky, přiděly jídla atd.). Rumunský azylový systém podle jejího mínění vykazuje systematické nedostatky stran azylového řízení a podmínek pro přijetí žadatelů v podobě nelidského či ponižujícího zacházení. Posouzení žalovaného obsažené v napadeném rozhodnutí je v tomto ohledu nepřezkoumatelné.
7. Stejně tak se žalovaný nezabýval osobou žalobkyně a její zranitelností, zejm. perspektivou nuceného návratu do Rumunska a traumatizujícími zážitky, které prožila na své cestě do ČR. Rumunská cizinecká detenční centra vykazují alarmující nedostatky dosahující intenzity porušování lidských práv. Rovněž je potřeba poukázat na skutečnost, že žalovaný se nezabýval materiálními nedostatky rumunského systému, na které žalobkyně poukazovala.
8. Z uvedených důvodů navrhla žalobkyně zrušení napadeného rozhodnutí. Kromě toho též navrhla, aby soud přiznal její žalobě odkladný účinek.

III. Vyjádření žalované

9. Žalovaná shrnula skutkový stav věci a postup policie v tomto případě. K jednotlivým námitkám uvedla, že zajištěním vytvořila podmínky pro realizaci případného předání do země, kde bude provedeno azylové řízení, neboť existuje vážné nebezpečí útěku. V napadeném rozhodnutí se věnovala i otázce možného zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně.
10. K namítaným systémovým nedostatkům v azylovém systému žalovaná uvedla, že se tím zabývala a své závěry dostatečně zdůvodnila. Poukázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu v obdobných věcech (kupř. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č.j. 1 Azs 96/2017-87. Skutkově pak vycházela z Informace OAMP ze dne 14. 6. 2023, která je součástí spisového materiálu. Žalobkyně se sama při podání vysvětlení směrem k hrozbě ponižujícího či nelidského zacházení nijak nevyjádřila.
11. Stran potenciální uskutečnitelnosti transferu žalobkyně žalovaná uvedla, že je jí známo, že v současné době transfery do Rumunska probíhají. Navíc dne 18. 12. 2023 obdržela žalovaná informaci o akceptaci rumunské strany s přijetím žalobkyně zpět na území Rumunska. Žalovaná dále zdůraznila základní zásady fungování dublinského systému, který je vybudován na principu příslušnosti jednoho členského státu a měl by eliminovat tzv. asylum shopping. Z uvedených důvodů žalovaná navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud předně konstatuje, že ačkoliv žalobkyně navrhla přiznání odkladného účinku žalobě, krajský soud o tomto návrhu samostatně nerozhodoval. Důvodem je konstantní názor judikatury krajských soudů ve věcech zajištění, že v tomto krátkém a koncentrovaném řízení rozhodovaném ve lhůtě několika málo dnů není z povahy věci místo pro zatímní řešení poměrů zajištěné osoby. Judikatura zastává tento právní názor i přesto, že zákon sám podání návrhu na odkladný účinek nevylučuje (viz k tomu blíže např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 7. 2023, č.j. 33 A 1/2023-31).
13. Žaloba **není důvodná**.
14. Ze **správního spisu** krajský soud zjistil, že žalobkyně byla dne 6. 12. 2023 zajištěna po svém zadržení na základě zákona o Policii ČR a ve správním spisu je založen záznam ze systému EURODAC, z něhož plyne, že žalobkyně podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v Rumunsku dne 28. 11. 2023. Při podání vysvětlení byla žalobkyně mj. dotazována na důvody svého odchodu z Rumunska s tím, zda tam nedocházelo k nelidskému či ponižujícímu zacházení ze strany rumunských orgánů, což žalobkyně nepotvrdila a uvedla, že chtěla prostě pokračovat do Německa. Ke své finanční situaci uvedla, že má asi 100 EUR. K obsahu protokolu o podání vysvětlení výslovně uvedla, že všemu porozuměla. Při podání vysvětlení dne 7. 12. 2023 též uvedla, že se dohovory amharsky a tigrasky. Podle usnesení o přibrání tlumočníka ze dne 7. 12. 2023 šlo o tlumočníka z jazyka amharského. Ve spisu je založen též slib

- tlumočníka a jeho poučení. Ve správním spisu je založena Informace OAMP ze dne 14. 6. 2023 Azylový systém (Rumunsko). Podle sdělení Ministerstva vnitra ze dne 15. 12. 2023 byla české straně téhož dne doručena akceptace přijetí žalobkyně zpět do Rumunska.
15. Co se týká rozsahu přezkumu, soud postupoval v souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Z něho je nutno z dovozovat, že správní soud má povinnost při přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince *přiblížit* i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námitky uplatněné žalobcem. V řízení o přezkumu rozhodnutí o zajištění cizince se proto s ohledem na specifika institutu zajištění neuplatní pravidlo soudního přezkumu v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 soudního řádu správního) a správní soud má povinnost identifikovat případné další nezákonnosti zajištění (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 11. 2022, č.j. 34 Az 36/2022-32, č. 4439/2022 Sb. NSS). V uvedených intencích soud přistoupil k posouzení zákonnosti zajištění žalobkyně.
 16. Stěžejní podmínkou zákonnosti zajištění cizince je skutečnost, že zajištění sleduje konkrétní účel a že naplnění tohoto účelu je reálné. Dále musí existovat konkrétní zákonem stanovený důvod pro zajištění cizince. Zajištění musí být rovněž nezbytné (nepostačuje mírnější donucovací opatření) a přiměřené (z hlediska své délky). Přitom je nutné, aby správní orgány v průběhu zajištění s náležitou pečlivostí zkoumaly, zda důvody zajištění trvají [viz čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III a § 126 písm. a) zákona o pobytu cizinců]. Soud se splněním uvedených podmínek zajištění žalobkyně zabýval a dospěl k níže uvedeným závěrům.
 17. Krajský soud na podkladě spisového materiálu a napadeného rozhodnutí neshledal žádnou zásadní vadu ani nedostatek spočívající v naplnění podmínek pro zajištění (účelnost, reálnost, nezbytnost a přiměřenost), k nimž by musel nad rámec žalobních bodů přihlédnout. Bylo bez jakýchkoliv pochyb zjištěno, že žalobkyně je vedena jako žadatelka o udělení mezinárodní ochrany v Rumunsku, bylo s ní zahájeno dublinské řízení, v němž žalovaný po celou dobu trvání zajištění pokračoval. Nejsou patrné žádné indicie o praktické nerealizovatelnosti přemístění žalobkyně a doba zajištění odpovídá obvyklé správní praxi při prvotním zajištění dle čl. 28 odst. 3 nařízení Dublin III. Žalobkyně byla zajištěna v délce 32 dnů, což představuje pro první fázi zajištění za účelem předání adekvátní a přiměřenou dobu k realizaci kroků dle nařízení Dublin III. (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2015, č. j. 7 Azs 11/2015-32).
 18. K jednotlivým žalobním námitkám krajský soud uvádí následující.
 19. Žalobkyně v první řadě namítala vnitřní rozpornost a šablonovitost napadeného rozhodnutí. Krajský soud však neshledal, že by napadené rozhodnutí trpělo vnitřní rozporností. Skutková zjištění, z nichž žalovaná vycházela, odpovídají obsahu správního spisu. Argumentace obsažená v napadeném rozhodnutí je koherentní a logická. Napadené rozhodnutí vychází z citované právní úpravy obsažené v ZPC a nařízení Dublin III. Ohledně tvrzené šablonovitosti krajský soud uvádí, že zajisté

určité prvky šablonovitého zpracování lze v napadeném rozhodnutí odhalit, nicméně pokud je zachována zásada individualizace práce s rozhodnými skutečnostmi, nelze považovat takový postup za vadu individuálního správního aktu. Vzhledem ke koncentrovanosti řízení o zajištění do jednoho úkonu (vydání rozhodnutí) ve velmi krátkém časovém intervalu nelze ani postupovat jinak, než využívat standardizované pasáže textu, ovšem – jak již soud zdůraznil – při zachování individualizace rozhodnutí ve vztahu k řešenému případu.

20. Žalobkyně dále namítala, že v posuzovaném případě bylo tlumočeno do jazyka amharského, což není oficiální jazyk Eritrey a ani nebylo zkoumáno, jakým jazykem je schopna se žalobkyně domluvit. Soud k věci uvádí, že obsah spisu nenaznačuje, že by žalovaná nezjišťovala, jakým jazykem žalobkyně mluví. Naopak se žalobkyní sepsala protokol o podání vysvětlení, ve kterém se jí zeptala, jakými jazyky se domluví. Žalobkyně odpověděla, že amharsky a tigraysky. Z obsahu protokolu je zároveň zřejmé, že žalobkyně dokázala odpovědět na kladené otázky a dostatečně popsat svou cestu z Etiopie do Evropy. K dispozici přitom měla tlumočnicka z amharského jazyka, který sice není úředním jazykem v Eritrey, ale je úředním jazykem v Etiopii, kde žalobkyně od svých 5 let žila. Je proto nepochybné, že tomuto jazyku dostatečně rozuměla. Ostatně ani z podané žaloby neplyne opak. Žalobkyně nenamítá, že by se s tlumočnickem nedokázala domluvit. Neuvádí, že by některé informace obsažené v odůvodnění rozhodnutí žalované neodpovídaly skutečnosti. Soud proto nedospěl k závěru, že by neměla k dispozici efektivní tlumočení a že by tak v řízení došlo k vážnému zásahu do jejích procesních práv.
21. Co se týká podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, správní orgán musí objektivizovat, zda žádost byla podána či nikoliv, k čemuž slouží jak systém EURODAC, tak i komunikace s dublinskými jednotkami členských států. Není úkolem žalované zjišťovat, zda bylo či nebylo úmyslem žadatele o mezinárodní ochranu toto řízení skutečně iniciovat. To platí i pro námitky týkající se posouzení dopadů předání žalobkyně do jejího soukromého nebo rodinného života, které by eventuálně mohly mít relevanci jen ve vztahu k postupu podle tzv. diskrečního ustanovení obsaženého v čl. 17 nařízení Dublin III. Všechny tyto námitky mají své místo až v dublinském řízení, jehož výsledkem má být určení příslušného státu. Soud se jimi proto podrobněji nezabýval, neboť se svým obsahem míjí s předmětem řízení.
22. Pro možnost zajištění žalobkyně je rozhodné pouze to, že žalovaná objevila shodu v systému EURODAC, který vede záznamy všech žadatelů o azyl. Tím se „aktivovala“ pravomoc České republiky postupovat podle nařízení Dublin III a požádat Rumunsko o její převzetí. Zajištění žalobkyně pro účely přemístění do Rumunska tedy plnilo svůj účel. Směřovalo k předání žalobkyně do Rumunska, které by podle předběžného posouzení policie mělo mít příslušnost k posouzení žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu.
23. Pokud se týká námitek žalobkyně, že nebylo povinností České republiky zahájit dublinské řízení o přemístění žalobkyně do jiného členského státu, nelze se s tím ztotožnit. Nařízení Dublin III. je založeno na kombinaci obligatorního postupu členského státu podle jeho ustanovení o určení příslušnosti jediného členského státu,

který provede řízení o mezinárodní ochraně. Správní úvaha (čili diskrece) je obsažena jako korektiv ve vztahu k určení příslušnosti pouze v čl. 17 nařízení Dublin III, který představuje možnost členského státu převzít na sebe příslušnost k provedení řízení o udělení mezinárodní ochrany. Z čl. 24 odst. 1 nařízení Dublin III však s ohledem na jeho povahu a smysl žádná diskrece nevyplývá, neboť termín „*může*“ tu značí primárně oprávnění členského státu iniciovat dublinské řízení, jemuž odpovídá povinnost jiného členského státu k převzetí či přijetí cizince zpět. Ovšem ve smyslu účelu celého Společného evropského azylového systému (SEAS) jde i o povinnost tak učinit, jsou-li k tomu dány nařízením dané předpoklady. Pokud by tomu tak nebylo, dublinský systém by nemohl účinně fungovat.

24. Jestliže žalobkyně argumentuje ustanoveními § 46 odst. 1 a § 47 zákona o azylu, pak jde o zcela mimoběžnou námitku, neboť tato ustanovení v předmětné věci vůbec nebyla aplikována. Zajištění za účelem předání do jiného členského státu je upraveno v § 129 ZPC. Z toho plyne, že ani citovaný judikát Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č.j. 1 Azs 349/2016 – 48, není přílehlavý pro posuzovanou věc.
25. Pokud žalobkyně namítá, že nebyly dostatečně hodnoceny její soukromé a rodinné poměry z pohledu přiměřenosti zajištění, lze konstatovat, že žalovaná se přiměřeností zajištění dostatečně zabývala. Žalobkyně je zdravou osobou a rozhodně ji nelze považovat za zranitelnou osobou, u níž by případně mohly být na místě úvahy o nepřiměřenosti zajištění v zařízení pro zajištění cizinců. Žalobkyně je mladou ženou, bez vážnějších zdravotních problémů. Proto se v jejím případě omezení osobní svobody v zařízení pro zajištění cizinců, pro něž tu byly zákonné důvody, nejvíce nepřiměřeným. Zároveň se již rozhodně nejedná o osobu ve věku blízkém věku mladistvých (30 let), jak žalobkyně tvrdí – opět zcela mimoběžně a nepřilehlavě. V tomto ohledu jsou námitky žalobkyně rovněž nedůvodné.
26. Poslední skupina námitek žalobkyně se týká problému tzv. systémových nedostatků, pro něž by bylo přemístění do příslušného členského státu vyloučeno ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. K tomu krajský soud uvádí následující. U většiny zemí v dublinském systému nelze mít za to, že by vykazovaly systémové nedostatky. Proto v rozhodnutí žalované zpravidla v tomto směru postačí toliko obecná úvaha. I nadále totiž platí zásada vzájemné důvěry mezi členskými státy EU. Dodržování základních lidských práv je zde vyvratitelnou domněnkou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 17/2018-28).
27. V případě Rumunska obecně nelze říct, že by v tomto ohledu patřilo mezi „problémové“ členské státy a že by zde tedy existovaly natolik závažné systémové nedostatky, pro které by bylo na místě přemístění žadatele v každém případě vyloučit. Rozhodnutí žalované zároveň obsahuje přezkoumatelnou úvahu o tom, proč v případě Rumunska po předběžném posouzení neshledala existenci systémových nedostatků, které by na první pohled (*prima facie*) bránily zajištění žalobkyně. Ani žalobkyně při podání vysvětlení neuváděla žádné konkrétní informace týkající se rumunského azylového systému nebo tamních přijímacích podmínek, ke kterým by žalovaná měla následně přihlédnout. Žalovaná tak neměla důvod zabývat se případnou existencí systémových nedostatků ve větší míře podrobnosti, než to učinila. Odkaz žalobkyně na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 4. 2020, č.j. 60 Az 18/2020 je z toho důvodu nepřipadný.

28. Žalovaná v odůvodnění svého rozhodnutí i ve vyjádření k žalobě ve vztahu k rumunskému azylovému systému odkazuje na Informaci Ministerstva vnitra (OAMP) ze dne 14. 6. 2023. Tento dokument je součástí správního spisu. Žalobkyně pak nijak konkrétně fakta plynoucí z této listiny nerozporovala. Jí namítané zhoršené hygienické podmínky či menší přiděly jídla nezavdávají pochybnosti v takovém směru, že by se jednalo o nedostatky v intenzitě nelidského zacházení. Toto své tvrzení však nedokládá odkazem na žádný dokument, který by jej potvrzoval. Problémy s hygienou v přijímacích nebo pobytových zařízeních jsou jistě nežádoucí, nicméně bez dalšího nelze tvrdit, že by naplnily vysoký práh závažnosti, který se vyžaduje pro závěr o existenci systémových nedostatků systémové povahy ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III.
29. Stran posouzení podmínek v Rumunsku lze poukázat na trefné hodnocení Nejvyššího správního soudu obsažené v již citovaném rozsudku ze dne 11. 9. 2018, č.j. 4 Azs 141/2018-21, které vyznívá tak, že „rumunský azylový systém není dokonalý a jsou v něm oblasti, které lze zlepšit. To však platí pro prakticky jakýkoli stát EU, jen v různé míře. Tyto nedostatky (i kdyby podstatná část z nich byla skutečně prokázána) nelze ovšem pokládat ve světle výše uvedené judikatury Soudního dvora EU za tak zásadního charakteru, aby je bylo možné posoudit jako systémové nedostatky, nesoucí s sebou riziko nelidského či ponižujícího zacházení pro žadatele o mezinárodní ochranu.“ S tímto hodnocením se krajský soud zcela ztotožňuje i v předmětné věci.

V. Závěr a náklady řízení

30. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
31. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože se ani jedné ze stran náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok II. a III).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. ledna 2024

JUDr. Petr Polách, v.r.

samosoudce